

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

60811700 – Agromuhandislik bakalavriat ta‘lim yo‘nalishining

MALAKA TALABI

Toshkent-2024

ISHLAB CHIQLIGAN VA KIRITILGAN:

Toshkent davlat agrar universiteti

TASDIQLANGAN VA AMALGA KIRITILGAN:

O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2024-yil “25” iyun dagi 218 – sonli buyrug‘i bilan.

JORIY ETILGAN:

O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi.

Mazkur Malaka talablari “Oliy ta’limning davlat ta’lim standarti. Asosiy qoidalar”, “Oliy ta’limning davlat ta’lim standarti. Oliy ta’lim yo‘nalishlari va mutaxassisliklari klassifikatori”, O‘zbekiston Respublikasi Milliy va tarmoq malaka doiralari (ramkasi), kasbiy standartlar va kadrlar buyurtmachilari takliflariga muvofiq ishlab chiqilgan va rasmiy me’yoriy-uslubiy hujjat hisoblanadi.

O‘zbekiston Respublikasi hududida Malaka talablarini rasmiy chop etish huquqi O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligiga tegishlidir.

MUNDARIJA

T/r		bet
1.	Umumiy tavsifi	4
1.1.	Qo‘llanish sohasi.....	4
1.1.1.	Malaka talabining qo‘llanilishi	4
1.1.2.	Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari	4
1.2.	Kasbiy faoliyatlarining tavsifi.....	4
1.2.1.	Kasbiy faoliyatining sohalari	4
1.2.2.	Kasbiy faoliyatlarining obyektlari	4
1.2.3.	Kasbiy faoliyatlarining turlari.....	5
1.2.4.	Kasbiy vazifalari	5
2.	Kasbiy kompetensiyalariga qo‘yiladigan talablar.....	6
3.	Amaliyotlarga qo‘yiladigan talablar	7
4.	Fanlar katalogining tuzilishi	7
	Bibliografik ma’lumotlar.....	9
	Kelishuv varag‘i.....	10

1. Umumiy tavsifi

60811700 – Agromuhandislik ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar tayyorlash kunduzgi va sirtqi ta’lim shakllarida amalga oshiriladi. Kunduzgi ta’limda bakalavriat dasturining me’yoriy muddati 4 yil.

1.1. Qo‘llanish sohasi

1.1.1. Malaka talabining qo‘llanilishi.

Malaka talablari 60811700 – Agromuhandislik ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar tayyorlovchi barcha oliy ta’lim muassasalari uchun talablar majmuyini ifodalaydi.

1.1.2. Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari:

Mazkur ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha malaka talablari, o‘quv reja va o‘quv dasturlarini ishlab chiqish va yangilash, ular asosida o‘quv jarayonini samarali amalga oshirish uchun mas’ul hamda o‘z vakolat doirasida bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasiga javob beradigan oliy ta’lim muassasalarining boshqaruv xodimlari (rektor, prorektorlar, o‘quv bo‘limi boshlig‘i, dekanlar va kafedra mudirlari) va professor-o‘qituvchilari;

ta’lim yo‘nalishining o‘quv rejasi va o‘quv dasturlarini o‘zlashtiruvchi oliy ta’lim muassasasining talabalari;

bakalavriat bitiruvchilarining tayyorgarlik darajasini baholashni amalga oshiruvchi Davlat attestatsiya komissiyalari;

ta’limni boshqarish bo‘yicha vakolatli davlat organlari;

oliy ta’lim muassasalarini moliyalashtirishni ta’minlovchi organlar;

oliy ta’lim tizimini akkreditatsiya va sifatini nazorat qiluvchi vakolatli davlat organlari;

kadrlar buyurtmachilari va ish beruvchi tashkilot va korxonalar;

oliy ta’lim muassasalariga o‘qishga kirayotgan abituriyentlar, ularning ota-onalari va boshqa manfaatdor shaxslar.

1.2. Kasbiy faoliyatlarining tavsifi.

1.2.1. Kasbiy faoliyatining sohalari.

Qishloq xo‘jaligi ishlab chiqarishida texnikalaridan foydalanish, boshqarish, yer, suv va moddiy-texnika resurslaridan samarali foydalanish hamda qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini yetishtirish jarayonlarini mexanizatsiyalashtirish va avtomatlashtirish, innovatsion texnika va texnologiyalarni qo‘llash, ishlab chiqarishni ilmiy tashkil etish va takomillashtirish bilan bog‘liq kasbiy sohalari majmuasini qamrab oladi.

1.2.2. Kasbiy faoliyatlarining obyektlari.

Davlat va nodavlat tashkilot, korxonalar va muassasalar, kompaniyalar (firmalar), ishlab chiqarish birlashmalari va soha korxonalarida muhandis-mexanik.

60811700 – Agromuhandislik bakalavriat ta’lim yo’nalishi bo’yicha bitiruvchilar pedagogik qayta tayyorlashdan o’tgan taqdirda, professional ta’lim muassasalarida ta’limning vakolatli boshqaruv organlari tomonidan aniqlanadigan umumkasbiy va ixtisoslik fanlarini o’qitish bo’yicha pedagogik faoliyati bilan shug’ullanish huquqiga ega bo’ladi.

1.2.3. Kasbiy faoliyatlarining turlari:

- *ilmiy–tadqiqot;*
- *tashkiliy–boshqaruv;*
- *loyihaviy–konstruktorlik;*
- *axborot–tahliliy faoliyat;*
- *ekspluatatsiya va xizmat ko’rsatish faoliyati.*

1.2.4. Kasbiy vazifalari.

60811700 – Agromuhandislik ta’lim yo’nalishi bo’yicha Milliy malaka ramkasining 6-malaka darajasi hamda bakalavr kasbiy faoliyatlarining sohalari, obyektlari va turlariga muvofiq, bakalavriat bitiruvchisi quyidagi kasbiy vazifalarni samarali bajarishga qodir bo’lishi lozim:

Ilmiy-tadqiqot faoliyatida:

Respublika va xorijda chop etilgan qishloq xo’jaligi texnika va texnologiyalariga oid ilmiy-texnik axborotlarning ilmiy manbalarini o’rganish;
soha bo’yicha ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarishda bevosita ishtirok etish;
mavzu (topshiriq) bo’yicha ilmiy-texnikaviy ma’lumotlarni yig’ish, ishlov berish, tahlil qilish va olingan ma’lumotlarni tizimlashtirishda ishtirok etish;
ilmiy-tadqiqot natijalarini va ishlanmalarni amaliyotga tatbiq etishda ishtirok etish.

qishloq xo’jaligi texnikalarini ishlab chiqarish sifatini nazorat qilish;
amaliy faoliyatda zamonaviy axborot texnologiyalari, kompyuter texnikasi va kommunikatsion vositalaridan foydalanish;
zamonaviy texnologik jarayonlarni qo’llash;
ilmiy asoslangan tizimlarni tavsiya etish va foydalanish;
agrosanoat majmuasida ishlab chiqarishni tashkil etish va takomillashtirish bo’yicha texnologik yechimlarni ishlab chiqish.

Tashkiliy-boshqaruv faoliyatida:

agrosanoat majmuasida mavjud texnologiyalar va texnik vositalaridan samarali foydalanish, ularning ko’rsatkichlarini baholash va oshirish choralarini ko’rish;
agrosanoat majmuasida ishlab chiqarish texnologik jarayonlarini amalga oshirish uchun zarur bo’lgan moddiy texnik bazasi va resurslarini rejalashtirish;

zamonaviy axborot texnologiyalar tizimidan foydalanish bilan bog’liq bo’lgan ishlab chiqarish jarayonlari monitoringi va sifatini baholash uslublari hamda mexanizmlarini ishlab chiqish;

ishlab chiqarish jarayonlarining atrof-muhit muhofazasi, yong’in, texnika va mehnat xavfsizligi talablariga mosligini monitoring qilish;

kasbga oid muammolarning yechimlarini amaliyotga tatbiq etish;
birlamchi ishlab chiqarish bo‘g‘in ishini tashkil qilish va uni boshqarish;
kasbiy faoliyati bo‘yicha ish rejasini tuzish va uni bajarish, nazorat qilish va amalga oshirgan ishining natijalarini baholash.

Loyihaviy-konstruktorlik faoliyatida:

agrosanoat majmuasida ishlab chiqarish texnologik jarayonlarini loyihalash, mehnatni ilmiy tashkil etish va ishlab chiqarish jarayonlarini boshqarish;
loyihaviy va dasturiy hujjatlarni ishlab chiqish;
amaliyotda axborot texnologiyalarning xalqaro va kasbiy standartlarini, zamonaviy uslublarini, instrumental va hisoblash vositalarini ixtisosligiga mos ravishda qo‘llash.

Axborot-tahliliy faoliyatida:

loyihalar samaradorligini baholash;
axborot-tahlil faoliyati natijalari bo‘yicha hisobot tayyorlash;
boshqaruv qarorlarining samaradorligini baholash.

Ekspluatatsiya va xizmat ko‘rsatish faoliyatida:

traktor hamda qishloq xo‘jalik texnikalari texnik servisi va ta‘mirlash strategiyasini belgilash va qo‘llash;
texnik servisni tashkil etish, ishlab chiqarish rejalarni tayyorlash va amalga oshirish;

traktor hamda qishloq xo‘jalik texnikalari va ularning agregat, mexanizm, bort axborot tizimlari hamda texnologik jihozlari konstruktsiyasini bilish va ulardan samarali foydalanish;

traktor hamda qishloq xo‘jalik texnikalari ekspluatatsiyasida muhandislik tizimlarini qo‘llash orqali uning atrof-muhitga zararini kamaytirish;

traktor hamda qishloq xo‘jalik texnikalariga servis xizmati ko‘rsatish tizimlari va vositalarini qo‘llash.

2. Kasbiy kompetensiyalariga qo‘ylladigan talablar.

kasbiy faoliyatda tabiiy fanlarning asosiy qonunlaridan foydalana olishi, matematik tahlil va modellashtirish, nazariy va eksperimental tadqiqotlar usullarini qo‘llay olishi;

og‘zaki va yozma shaklda davlat tili qoida va meyorlariga amal qilgan holda fikr, mulohaza, g‘oya, taklif, ta‘rif va xulosalarni mantiqiy, to‘g‘ri, asosli va aniq bayon etish hamda ifodalay olishi;

xorijiy tillardan birida kasbiy faoliyatiga oid hujjatlar va ishlar mohiyatini tushunish va kasbiy faoliyati uchun yetarli darajada undan foydalana olishi;

olingan kasbiy tajribani tanqidiy ko‘rib chiqish, o‘z-o‘zini rivojlantirish, malaka oshirish va o‘z kasbiy faoliyatining turi hamda xarakterini o‘zgartirishga qodir bo‘lishi;

ish joyidagi potensial xavflarni yaxshi tushunishi va yuzaga kelishi mumkin bo‘lgan baxtsiz hodisalarning oldini ola bilishi;

axborotlarni yig‘ish, saqlash, qayta ishlash va ulardan foydalanish usullarini bilish va faoliyatida mustaqil asoslangan qarorlar qabul qila olishni;

qishloq xo’jaligi ishlab chiqarishida texnologik jarayonlarini energiya va resurstejamkor texnika va texnologiyalar asosida muhandislik hisoblari, algoritmlari va matematik modellarini qo’llay bilish;

qishloq xo’jaligida ishlab chiqarish jarayonlarini, agrotexnik tadbirlarning bajarilishi sifatini aqlli (smart) texnologiyalar yordamida nazorat qilish;

agrotexnik tadbirlarni bajarishda qo’llaniladigan mashina-tarktor agregatlari, ish jihozlarining tuzilishi, ishlash jarayonini o’zlashtirish, tahlil qilish va takomillashtirish bo’yicha qobiliyatga ega bo’lishi;

qishloq xo’jaligi ishlab chiqarish jarayonlari bo’yicha texnik va texnologik jihatdan tartibga solish, me’yoriy-huquqiy hujjatlarni izlash, tahlil qilish va kasbiy faoliyatida ulardan foydalanish ko’nikmasiga ega bo’lishi;

korxonaning maqsadi va strategiyasiga muvofiq uning xususiyatlari va mijozlar ehtiyojlarini hisobga olgan holda sifat siyosatini yaratish hamda takomillashtirish bo’yicha takliflar va chora-tadbirlar ishlab chiqishi;

resurstejamkor va innovatsion texnikalarga texnik xizmat ko’rsatish ishlarini bajarish jarayonlarida qo’llaniladigan mashina va mexanizmlarning ish jarayonlarini tashkil etish, ish unumi yuqori bo’lgan jihoz va vositalarni tanlash, tadbiriq qilish, texnologik jarayonlarni loyihalash va ularni amalda joriy qilishni bilishi;

ishlab chiqarishda muammolarning sabablarini aniqlash va ularni bartaraf etish hamda ular takrorlanishining oldini olish choralari ishlab chiqish uchun mijozlar, ichki bo’limlar va boshqa manfaatdor tomonlar bilan samarali muloqot qilishga qodir bo’lishi;

mahsulot sifatini yaxshilash bo’yicha chora-tadbirlarni ishlab chiqish va amalga oshirish jarayonini rejalashtirish, muvofiqlashtirish va nazorat qilish qobiliyatiga ega bo’lishi kerak.

3. Amaliyotlarga qo’yiladigan talablar.

Malakaviy amaliyot – majburiy va tanlov fanlaridan nazariy bilimlarni mustahkamlash va amaliy (ishlab chiqarish) jarayonlari bilan uyg’unlashtirish, tegishli amaliy ko’nikmalar, kompetensiyalar va malakalarni shakllantirishga qaratiladi.

Ta’lim yo’nalishi bo’yicha quyidagi amaliyotlar o’tkaziladi:

1. O’quv tanishuv amaliyoti;
2. Ishlab chiqarish amaliyoti;
3. Bitiruv oldi amaliyoti.

4. Fanlar katalogining tuzilishi:

T.r.	Fanning malakaviy kodi	O’quv fanlari, bloklar va faoliyat turlari	Umumiy yuklamaning hajmi, soatlarda	Kredit miqdori	Semestri
1.00		Majburiy fanlar			
1.01	O’EYTB1104	O’zbekistonning eng yangi tarixi	120	4	1
1.02	DINB1204	Dinshunoslik	120	4	2

1.03	FALB1504	Falsafa	120	4	5
1.04	XJTNB1108	Xorijiy til	240	8	1,2
1.05	O‘T O‘SQB1204	O‘zbek (rus) tili. O‘zbek tilini sohada qo‘llash	120	4	2
1.06	JMSB1104	Jismoniy madaniyat va sport	120	4	1
1.07	ENMSB1204	Ehtimollar nazariyasi va matematik statistika	120	4	2
1.08	FIZB1204	Fizika	120	4	2
1.09	QXAKTB1106	Qishloq xo‘jaligida axborot-kommunikatsion texnologiyalar	180	6	1
1.10	TUPAB1108	Tuproqshunoslik va agrokimyo	240	8	1,2
1.11	MUHGB1104	Muhandislik grafikasi	120	4	1
1.12	AGMAB1104	Agromuhandislik asoslari	120	4	1
1.13	HFXB1204	Hayot faoliyati xavfsizligi	120	4	2
1.14	MUHTB1306	Muhandislik termodinamikasi	180	6	3
1.15	MEXB1312	Mexanika (NM, MQ, MMN, MD)	360	12	3,4
1.16	CCCLAB1404	CAD/CAM/CAE loyihalash asoslari	120	4	4
1.17	MATKMTB1310	Materialshunoslik va konstruksion materiallar texnologiyasi	300	10	3,4
1.18	TRAKTVB1508	Traktorlar va transport vositalari	240	8	5,6
1.19	QXMASHB1508	Qishloq xo‘jaligi mashinalari	240	8	5,6
1.20	RQDTB1508	Raqamli qurilmalarning dasturiy ta’minoti	240	8	5,6
1.21	QXELEKB1510	Qishloq xo‘jaligida elektrotexnologiyalar	300	10	5,6
1.22	QXMSQITB1510	Qishloq xo‘jalik mahsulotlarini saqlash va qayta ishlash texnologiyasi	300	10	5,6
1.23	QXITTB1706	Qishloq xo‘jaligida innovatsion texnika va texnologiyalar	180	6	7
1.24	AKQXAVB1704	Aniq koordinatali qishloq xo‘jaligi va vositalari	120	4	7
1.25	CHORTTB1704	Chorvachilik texnikasi va texnologiyalari	120	4	7
1.26	QXTFOYB1706	Qishloq xo‘jalik texnikalaridan foydalanish	180	6	7
1.27	QXTSERB1706	Qishloq xo‘jaligi texnik servisi	180	6	7
2.00		Tanlov fanlari	960	32	3-7
2.00		<i>Tanlov fanlar</i>	960	32	3-7
Kvalifikatsiya		Muhandis-mexanik			
		Jami:	5880	196	
		Malakaviy amaliyot	1320	44	(2,4,6,8)
		Yakuniy davlat attestatsiyasi			8
		Jami:	1320	44	
		HAMMASI	7200	240	

Bibliografik ma'lumotlar

UDK: 631.03

Guruh T 55

OKS 01.040.01

Tayanch so'zlar:

Kasbiy faoliyat turi, ta'lim yo'nalishi, kasbiy faoliyat obyekti, kasbiy faoliyat sohasi, bakalavriatning asosiy o'quv reja va o'quv dasturlari, profil, o'qib-o'rganish natijalari, tarmoqlar va sohalar, malaka talablari, bakalavriatning o'quv jarayoni, qishloq xo'jaligi texnikasi, innovatsion texnika va texnologiyalar, texnik xizmat ko'rsatish, ishlab chiqarish, texnologik jarayonlar, resurstejamkor texnikalar, mashina-traktor agregati, mustaqil ta'lim, ishlab chiqarish, tashkiliy-boshqaruv faoliyati, malaka amaliyoti, bitiruv malakaviy ishi, davlat attestatsiyasi, o'quv fanlari bloki, oliy ta'lim muassasasi, ta'lim jarayoni, boshqaruv jarayoni, ishlab chiqarish, loyihalash, ilmiy tadqiqot jarayoni.

Ishlab chiquvchilar, kelishilgan asosiy turdosh oliy ta’lim muassasalari hamda kadrlar iste’molchilari

ISHLAB CHIQILGAN:

Toshkent davlat agrar universiteti

Birinchi prorektor S. Islamov

2024 yil “ 06 ”

M.O’.

KELISHILDI:

O‘zbekiston Respublikasi
Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy ta’limni
rivojlantirish tadqiqotlari markazi
Direktor M. Boltabayev

2024 yil “ 20 ” 06

M.O’.

O‘zbekiston Respublikasi
Qishloq xo‘jaligi vazirligi
Hm-fan, innovatsiyalar va ta’limni
rivojlantirish boshqarmasi boshlig‘i
T. Ataqulov

2024 yil “ 12 ” 06

M.O’.

“AGRIXIM” MCHJ
Bosh direktori
A.I. Yuldashev

2024 yil “ 11 ” 06

M.O’.

“Toshkent irrigatsiya va qishloq
xo‘jaligini mexanizatsiyalash
muhandislari instituti”
Milliy tadqiqot universiteti
Rektor B. Mirzayev

2024 yil “ 12 ” 06

M.O’.

“Qishloq xo‘jaligini
mexanizatsiyalash
ilmiy-tadqiqot instituti” direktori
R.R. Xudaykuliev

2024 yil “ 11 ” 06

M.O’.

Qishloq xo‘jaligi texnikasi
va texnologiyalarini sertifikatlash
va sinash markazi direktori
M.A. Hakimov

2024 yil “ 11 ” 06

M.O’.